

Nota informativă
la proiectul legii privind organismele modificate genetic

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul legii privind organismele modificate genetic a fost elaborat de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul legii este elaborat în vederea implementării măsurii prevăzute în Secțiunea 7, Capitolul 4, Titlul V din Planul Național de acțiuni pentru implementarea Acordului de asociere Republica Moldova-Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472/2016.

Analiza situației actuale a scos în evidență un șir de lacune în procesul de reglementare a activităților cu organisme modificate genetic sau produse care conțin/constau din organisme modificate genetic, inclusiv:

- cadrul legislativ aplicabil la moment este inadecvat pentru asigurarea securității biologice;
- lipsa unor instrumente eficiente pentru prevenirea, detectarea și constatarea practicilor de utilizare pe teritoriul republicii a organismelor modificate genetic;
- ineficiența controlului de stat realizat asupra operațiunilor de obținere, testare, producere, utilizare și comercializare a organismelor modificate genetic;

Deficiențele reglementărilor privind activitățile cu organisme modificate genetic, depistate în procesul de implementare a Legii 755/2001 privind securitatea biologică creează bariere în procesul de autorizare a activităților cu organisme modificate genetic și pentru un monitoring adecvat și împiedică supravegherea transfrontalieră efectivă.

Concomitent, urmare a reformei administrației publice centrale se impune delimitarea clară a funcțiilor acestora în procesul de elaborare a politicilor, implementare și control a activităților care implică organisme modificate genetic.

De asemenea, adoptarea proiectului legii va da posibilitate Republicii

Moldova de a restricționa sau de a interzice cultivarea organismelor modificate genetic pe întreg teritoriul său sau selectiv în unele regiuni, în conformitate cu prevederile Directivei (UE) 2015/412 din 11 martie 2015 de modificare a Directivei 2001/18/CE în ceea ce privește posibilitatea statelor de a restricționa sau de a interzice cultivarea organismelor modificate genetic pe teritoriul lor.

Cu referire la utilizarea produselor alimentare și furajelor care constau sau conțin organisme modificate genetic atât la nivel mondial cât și european este acceptat faptul imposibilității excluderii la momentul actual a acestora din lanțul alimentar sau furajer. Această situație impune adoptarea unor măsuri urgente și adecvate de ameliorare și dezvoltare a cadrului legislativ și normativ secundar ce ține de domeniul securității biologice, inclusiv transpunerea în legislația națională a prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1829 din 22 septembrie 2003 privind produsele alimentare și furajele modificate genetic și Regulamentului (CE) nr. 1830 din 22 septembrie 2003 privind trasabilitatea și etichetarea organismelor modificate genetic și trasabilitatea produselor destinate alimentației umane sau animale, produse din organisme modificate genetic și altor acte normative comunitare și tratate internaționale în domeniul agriculturii și siguranței alimentelor.

3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2001/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 martie 2001 privind diseminarea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic și de abrogare a Directivei 90/220/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 106 din 17 aprilie 2001 și se completează cu prevederile Directivei (UE) 2015/412 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2015 de modificare a Directivei 2001/18/CE în ceea ce privește posibilitatea statelor de a restricționa sau de a interzice cultivarea organismelor modificate genetic (OMG) pe teritoriul lor, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 68/1 din 13.03.2015, Protocolului de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția privind diversitatea biologică (semnată la 5 iunie 1992 la Rio de Janeiro), adoptat la Montreal la 29 ianuarie 2000, ratificat prin Legea nr. 59/2003; prevederile Protocolului adițional Nagoya-Kuala Lumpur privind răspunderea și repararea daunelor la Protocolul de la Cartagena privind biosecuritatea la Convenția privind diversitatea biologică, ratificat prin Legea nr. 96/2018 și Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu (Aarhus, 1998).

Gradul de compatibilitate al Directivei 2001/18/CE cu proiectul de lege în cauză este reflectat în tabelul de concordanță elaborat conform prevederilor Hotărârii de Guvern nr 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul legii privind organismele modificate genetic are drept scop armonizarea la prevederile unionale și asigurarea cadrului național de reglementare în domeniul organismelor modificate genetic, prin respectarea principiilor precauției și a celui etic, pentru asigurarea protecției sănătății umane și a mediului, îmbunătățirii bunăstării populației, ținându-se cont și de impactul acestora asupra intereselor social-economice ale populației și țării.

Capitolul I din lege stabilește domeniul de aplicare și definițiile, principiile de bază ale politicii de stat în domeniul dat, obligațiile generale și sfera de acțiune a legii care include:

- a) introducerea deliberată în mediu a organismelor modificate genetic (OMG), în alte scopuri decât plasarea pe piață, inclusiv activitățile de cercetare;
- b) introducerea pe piață a organismelor modificate genetic, ca produse în sine sau componente ale altor produse;
- c) mișcarea transfrontieră a organismelor modificate genetic, ca produse în sine sau componente ale altor produse

Capitolul II se referă la competențele administrative și de reglementare, stabilește atribuțiile organelor centrale de specialitate privind procesul de elaborare a politicilor în domeniu, implementare a lor și activităților de control și responsabilitățile Comisiei Naționale pentru Securitate Biologică pentru stabilirea riscurilor de la introducerea OMG. Concomitent, sunt prevăzute obligațiile notificatorului care desfășoară activități de introducere deliberată în mediu sau plasare pe piață a organismelor modificate genetic.

Capitolul III stabilește procedura de introducere deliberată în mediu a organismelor modificate genetic, în alte scopuri decât introducerea pe piață și include procedura standard de notificare, autorizare, consultare a publicului, avizare de către Comisia Națională pentru Securitate Biologică și suspendare a autorizației.

Capitolul IV stabilește procedura de plasare pe piață a organismelor modificate genetic ca produse în sine sau componente ale altor produse și

include pe lângă procedura standard de notificare, procedura simplificată de autorizare și, de asemenea, procedura de consultare a publicului și avizare de către Comisia Națională pentru Securitate Biologică.

Capitolul V stabilește normele privind procesul de raportare și monitorizare, utilizare a informațiilor noi, evaluare a riscului ecologic, etichetarea și ambalare și Clauza de salvagardare.

Capitolele VI și VII includ un set de dispoziții care se referă la considerentele socio-economice, Registrul organismelor modificate genetic, confidențialitatea datelor, accidente și măsuri de urgență, responsabilitatea și repararea daunelor în caz de accident și responsabilitatea pentru încălcarea prevederilor legii.

Adoptarea proiectului legii va genera un șir de impacturi pozitive majore, inclusiv:

- excluderea diseminării nedeliberate a organismelor modificate genetic în mediul înconjurător;
- obligativitatea existenței unei evidențe stricte a organismelor modificate genetic, pasibile pentru diseminare în mediu și plasare pe piață;
- crearea unui cadru instituțional adecvat și funcțional pentru activitățile cu organisme modificate genetic;
- asigurarea unui proces transparent de autorizare a utilizării organismelor modificate genetic;
- stabilirea unor cerințe clare privind documentele care urmează a fi prezentate pentru obținerea unei autorizații pentru activitățile cu organisme modificate genetic;
- asigurarea informării tuturor grupurilor de interese despre efectele produselor agroalimentare cu conținut de OMG;
- prevenirea unor posibile catastrofe la nivelul mediului înconjurător, și a celui din domeniul sănătății umane și animale;
- conservarea biodiversității și păstrarea echilibrului ecologic;
- asigurarea dezvoltării agriculturii convenționale și ecologice durabile;
- sustenabilitatea ecosistemelor naturale și agricole și protecția acestora;

Toate activitățile cu implicarea organismelor modificate genetic, cercetările științifice vor fi premise doar în baza autorizației eliberate de către autoritatea competentă în domeniul mediului.

5. Fundamentarea economico-financiară

Toate cheltuielile ce vor surveni în urma implementării proiectului dat, urmează a fi suportate în limita mijloacelor bugetare aprobate pentru aceste scopuri, în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării regionale și Mediului urmează să prevadă în procesul de elaborare a proiectului bugetului resurse financiare pentru asigurarea activității Comisiei Naționale pentru Securitate Biologică.

Proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului Legii privind organismele modificate genetic nu are impact negativ asupra economiei statului, dar va crea facilități pentru întreprinzătorii autohtoni ai producției agricole tradiționale și ecologice, prin stabilirea mai multor reglementări la utilizarea organismelor modificate genetic. În proiectul Legii a fost introdusă plata exclusiv pentru examinarea notificărilor asupra scopului introducerii produselor cu organisme modificate genetic pe teritoriul Republicii Moldova. Cuantumul plății a fost stabilit în mărime de 40000 lei, argumentarea plății respective se bazează pe experiența statelor Uniunii Europene, care percep o astfel de plată și necesitatea efectuării unor teste de laborator privind prezența modificărilor genetice în produsele agricole și alimentare disponibile pe piața internă a Republicii Moldova. Banii încasați vor fi transferați la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare:

Proiectul Hotărârii de Guvern nominalizat vine întru executarea Planului Național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1472 din 30 decembrie 2016.

Actul normativ propus pentru avizare abrogă prevederile Legii nr.755/2001 privind securitatea biologică.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de act normative este plasat spre consultare pe pagina oficială a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului www.madrm.gov.md, rubrica: Transparența în procesul decizional, secțiunea: Proiecte de documente și pe portalul www.particip.gov.md și urmează a fi transmis spre avizare/consultare publică în conformitate cu prevederile cadrului normativ.

Obiecțiile și propunerile parvenite de la Asociația Internațională a Păstrătorilor Râului „Eco-TIRAS” și Asociația EcoContact au fost luate în

considerare.

Concomitent, în conformitate cu art. 34 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și în contextul Hotărârii Guvernului nr. 23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative atât Analiza impactului de reglementare cât și proiectul legii privind organismele modificate genetic au fost examinate în cadrul ședințelor Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător la 03.03.2020 și 28.04.2020 corespunzător.

Proiectul legii a fost definitivat conform obiecțiilor și propunerilor expuse de expertul SEI și membrii Grupului de lucru al Comisiei menționate.

8. Constatările expertizei anticorupție

9. Constatările expertizei juridice

10. Constatările altor expertize:

La 27 februarie 2020 proiectul legii a fost prezentat în cadrul Atelierului de lucru dedicat situației de reglementare a domeniului biosecurității în Republica Moldova. Atelierul a fost organizat în cadrul unui studiu realizat de Agenția de Mediu al Austriei în cadrul proiectului finanțat de Uniunea Europeană: “Creșterea competitivității în sectorul agroalimentar prin integrarea acestuia în lanțurile valorice interne și globale, în special în sectorul culturii de soia”, implementat de Agenția de Dezvoltare a Austriei (ADA), în parteneriat cu Donau Soja Austria și Centrul Educațional ProDidactica în colaborare cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

Ministru

Ion PERJU